

ת"פ 20263/01/11 - מדינת ישראל נגד ח ש

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 20263-01-11 מדינת ישראל נ' ש

בפני
בעניין: כב' השופט מרדכי כדורי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
ח ש

הנאשמת

גזר דין

הרקע:

הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפת קטין על ידי אחראי, לפי סעיף 368ב (א) סיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 22/10/2008 או בסמוך לכך, הנאשמת הכתה את בנה הקטין מ' בראשו באמצעות נעל. כתוצאה מכך נגרמה ל-מ' חבלה והוא נזקק לתפרים בראשו. אותה עת היה מ'

תמצית טיעוני הצדדים:

בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה כי העבירה שביצעה הנאשמת הינה חמורה, ולפיכך לא ניתן לוותר על הרשעתה.

לטענת המאשימה, הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה ממעשי הנאשמת הינו שלמות גופו, בטחונו וכבודו של קטין חסר ישע, אשר הורהו אמור לספק לו תחושה של תמיכה ובטחון.

המאשימה טענה כי פוטנציאל הנזק הגלום במעשה התקיפה הוא רב, שכן הנאשמת היכתה את בנה בראשו.

לסברת המאשימה, העובדה שאם תקפה את בנה הקטין, כשהיא לעצמה, מצדיקה החמרה בקביעת מתחם הענישה.

לאור האמור סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצעה הנאשמת נע בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועד לשנת מאסר בפועל.

המאשימה ציינה כי הנאשמת הורשעה בעבירה דומה בשנת 2007, וכי את העבירה הנוכחית ביצעה זמן קצר לאחר מכן, בזמן שתלוי ועומד נגדה עונש מאסר מותנה.

עם זאת, לנוכח הודאתה של הנאשמת ומצבה הנפשי, ביקשה המאשימה להטיל עליה עונש המצוי ברף הנמוך של המתחם, וכן להפעיל את המאסר המותנה, כך שבסך הכל תרצה הנאשמת מספר חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח.

ההגנה טענה כי כתב האישום הוגש כ-4 שנים לאחר ביצוע העבירה, וכי מאז האירוע חלפו למעלה מ-6 שנים, במהלכן לא ביצעה הנאשמת כל עבירה.

הסנגור ציין כי הנאשמת שיתפה פעולה, הודתה במעשה והביעה חרטה על מעשיה.

ההגנה הפנתה לתסקיר שירות המבחן, המפרט את מצבה הנפשי והמשפחתי של הנאשמת, לרבות קשייה האישיים והתפקודיים. עוד הפנה הסנגור לדו"ח ועדת האבחון, ממנו עולה כי הנאשמת נמצאת במעקב טיפולי ותרופתי במסגרת בריאות הנפש, ומצבה יציב ומאוזן. משכך, קיים סיכוי לשיקום הנאשמת ולהימנעותה מהתנהגות עבריינית בהמשך.

בנוסף הפנתה ההגנה לדו"ח ועדת האבחון, לפיו הנאשמת מתפקדת ברמה שכלית גבולית.

הסנגור הוסיף וטען כי הקטין לא נפגע באופן קשה, וכי החתך שנגרם בראשו היה קטן, והצריך שני תפרים בלבד. הקטין החלים במהירות, כיום הוא בחור בן 20 ומסייע בידה של הנאשמת

ההגנה הוסיפה כי בשל הנסיבות המיוחדות של הנאשמת יש להימנע מלהפעיל את המאסר המותנה התלוי ועומד נגדה.

לבסוף ביקשה ההגנה לבטל את הרשעתה של הנאשמת, להאריך את המאסר המותנה התלוי ועומד נגדה, ולחילופין לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק במאסר על תנאי, התחייבות להימנע מעבירה.

תסקיר שירות המבחן:

מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשמת נשואה ואם לשישה ילדים, מוכרת למערכת הפסיכיאטרית מזה 11 שנים, מאובחנת כסובלת מסכיזופרניה פרנואידית ומתפקוד שכלי גבולי. הנאשמת מקבלת טיפול תרופתי ומצבה יציב ומאוזן היטב.

שירות המבחן תיאר את קשייהם של הנאשמת וילדיה, את התמונה המורכבת של משפחתה ואת יכולותיה.

בהעדר כלים המתאימים לטיפול במצבה הנפשי של הנאשמת, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינה, וסבר כי יהיה זה מתאים להטיל עליה עונש מרתיע של מאסר על תנאי והתחייבות כספית.

חוות דעת ועדת האבחון:

על פי אבחנה שנערכה לנאשמת על ידי ועדת האבחון, הנאשמת מתפקדת ללא מוגבלות שכלית התפתחותית, אולם תפקודה מצוי בתחום הגבולי, והיא סובלת מסכיזופרניה פרנואידית.

עוד ציינה ועדת האבחון כי הנאשמת מודעת לעבירה שביצעה ומביעה חרטה.

דין והכרעה:

כידוע, הכלל הוא כי שמשוכחה ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם. רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה, רשאי בית המשפט לבחון אפשרות של הימנעות מהרשעה (ר"ע 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל). על פי ההלכה הפסוקה רשאי בית המשפט להימנע מהרשעה רק בהתקיימותם של שני גורמים מצטברים. ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם. שנית, מדובר בסוג עבירה בו מתאפשר לוותר על ההרשעה, בנסיבות המקרה המסוים, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל).

הנאשמת שלפניי אינה ממלאה איזה מן התנאים הנ"ל. ראשית, לא נטען וממילא לא הוכח כי לנאשמת יגרם נזק אשר עלול לפגוע פגיעה חמורה בשיקומה. בנוסף, לנוכח הרשעתה הקודמת של הנאשמת, קשה להניח כי הרשעה בהליך זה תפגע בשיקומה. שנית, חומרתו של מעשה העבירה שביצעה הנאשמת אינו מאפשר להימנע מהרשעתה מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים. בפסיקה הובהר כי:

"הצורך להגן על קטינים חסרי ישע מפני מבוגרים הפוגעים בהם פגיעות אלימות מחייב מסר עונשי חד משמעי. על אחת כמה וכמה כך הוא כאשר הפוגע הינו בן משפחה של קרוב האלימות, כאשר הניגוד העמוק בין חובתו הטבעית והמשפחתית לבין מעשיו בולט במיוחד וראוי להוקעה עונשית מיוחדת."
(ע"פ 30/04 פלוני נ' מדינת ישראל 30/3/2004)

בית המשפט העליון חזר והבהיר כי:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית היא כי בתוך משפחה

ישרו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרת ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי.
יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג... נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."
(עפ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל 11/10/2007)

מעשי אלימות בכלל גורמים לפגיעה באוטונומיה של קורבן העבירה, בתחושת הביטחון שלו ובכבודו. שעה שמדובר באלימות פיזית, פוגע מעשה העבירה גם בגופו, בריאותו ושלמות גופו של הקורבן. למעשי אלימות במשפחה מתווספים גם פגיעה במסגרת המשפחתית ובתחושת הביטחון של כלל בני המשפחה בתוך אותה מסגרת. בן משפחה קטין שם את מבטחו בהוריו, כאשר משפחתו משמשת לו מסגרת מגנה ותומכת. תקיפתו של קטין על ידי מי מהוריו מערערת את יציבותה של המסגרת האמורה, את מבטחו ובטחונו של הקטין באותה מסגרת.

העובדה שהנאשמת ביצעה את העבירה זמן קצר לאחר שהורשעה בעבירה דומה קודמת, ובזמן שמאסר מותנה תלוי ועומד כנגדה, מחייבת גם היא להותיר בעינה את הרשעתה.

אין בידי אפוא לקבל את בקשת הסגור ולבטל את הרשעת הנאשמת.

הערכים החברתיים המוגנים בהם פגעה הנאשמת פורטו לעיל.

עובדות כתב האישום מלמדות כי הנאשמת לא פעלה לאחר תכנון מראש, אלא באימפולסיביות, לאחר שכעסה על בנה ששיחק במכשיר הטלפון שלה.

הנאשמת הכתה את בנה בראשו באמצעות נעל, ובכך עלולה היתה לגרום לו נזק חמור. הנזק שנגרם לקטין בפועל אינו נזק של מה בכך.

מחוות הדעת שהוגשו על ידי הפסיכיאטר המחוזי ועל ידי ועדת האבחון עולה כי הנאשמת פעלה מתוך רצון חופשי, הבינה שמעשיה אסורים והבינה את אשר עשתה.

בהתחשב בערכים החברתיים המוגנים בהם פגעה הנאשמת, מידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כנ"ל, נראה לי כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה של הנאשמת נע בין מאסר, אשר יכול וירוצה בעבודות שירות, לבין כ-12 חודשי מאסר בפועל.

לצורך קביעת העונש המתאים לנאשמת בתוך מתחם הענישה יש להביא בחשבון, לטובתה של הנאשמת, את הפגיעה שתגרם לה, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתה ומהעונש שיוטל עליה. משקל ראוי יש ליתן לפגיעה שתגרם למשפחתה של הנאשמת, בעלה וששת ילדיהם, ובכללם קורבן העבירה, על רקע הקשיים הרלבנטיים המתוארים בתסקיר המבחן.

עוד יש להתחשב בכך שמאז האירוע חלפו שנים ארוכות, במהלכם לא עברה הנאשמת עבירות נוספות. עוד עומדים לזכותה של הנאשמת הודאתה, והחרטה שהביעה.

בנוסף לאמור, לא ניתן להתעלם מהרקע האישי של הנאשמת ומנסיבות חייה הלא פשוטות, מצבה הנפשי המורכב ותפקודה ברמה גבולית.

לחובתה של הנאשמת עומדים הרשעתה בעבירה זהה קודמת, וביצוע העבירה הנוכחית בזמן שמאסר מותנה תלוי ועומד נגדה. ברם, לאמור משקל מוגבל ביותר, לנוכח השנים הארוכות שחלפו מאז הרשעתה הקודמת ומאז ביצוע העבירה הנוכחית.

באיזון בין השיקולים לחומרה ובין השיקולים לקולה, סבורני כי אין מנוס מלהפעיל את המאסר המותנה, וכי לא ניתן להסתפק בהארכתו. עם זאת, לאור חומרתו ביחס לנסיבות לקולה הנ"ל, יש להפעילו בחופף לעונש המוטל עליה בגין העבירה הנוכחית.

לאחר שנמצא כי הנאשמת אינה מתאימה לביצוע עבודות שירות, היא תרצה את עונשה במאסר ממש.

אני דן אפוא את הנאשמת לעונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך חודשיים. הנאשמת תתייצב לריצוי מאסרה בבית המעצר במגרש הרוסים בירושלים ביום 1/7/2015 עד לשעה 9:00.

2. אני מורה על הפעלת עונש מאסר למשך 3 חודשים כפי שנפסק על תנאי על ידי בית משפט השלום בירושלים בת.פ. 4983/04 ביום 18/2/2007, לריצוי באופן חופף.

3. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שנתיים, אם תעבור את העבירה בה הורשעה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ח אייר תשע"ה, 07 מאי 2015.

